

แผนป้องกันและ จัดการอัคคีภัย

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ปี
๒๕๖๗

จัดทำโดย
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำนำ

อัคคีภัยถือเป็นภัยพิบัติที่สามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่คาดคิด ซึ่งนำมาซึ่งความเสียหายทั้งต่อทรัพย์สินและชีวิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีความตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและจัดการเหตุอัคคีภัย จึงได้จัดทำแผนป้องกันและจัดการอัคคีภัยนี้ขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น

แผนฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรและนิสิตของคณะมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการป้องกันภัย วิธีการจัดการเมื่อเกิดเหตุ และการฟื้นฟูสถานการณ์หลังเหตุการณ์เพลิงไหม้ โดยแผนฯ จะครอบคลุมถึงการระบุจุดเสี่ยง การจัดการพื้นที่อพยพ และการฝึกซ้อมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุจริง

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนนี้จะเป็นประโยชน์ในการลดความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากอัคคีภัย และขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามแผนป้องกันและจัดการอัคคีภัยนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สำนักงานคณบดี
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

๑. เหตุผลและที่มา

การเกิดอัคคีภัยเป็นภัยพิบัติที่สามารถสร้างความเสียหายอย่างมหาศาลทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน นอกจากนี้ยังเป็นภัยที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดและยากที่จะควบคุม หากไม่มีการเตรียมความพร้อมอย่างเหมาะสม ความเสียหายจากเหตุอัคคีภัยสามารถลุกลามเป็นวงกว้างและส่งผลกระทบต่อในระยะยาวได้ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีจำนวนบุคลากรและนิสิตที่ใช้อาคารสถานที่ของคณะเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งมีอาคารที่สูงและซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยเพิ่มขึ้นด้วย การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและจัดการอัคคีภัยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดทำแผนป้องกันและจัดการอัคคีภัยฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยมีการวางแผนทั้งในด้านการเตรียมการก่อนเกิดเหตุ การรับมือเมื่อเกิดเหตุ และการฟื้นฟูหลังจากเหตุการณ์สิ้นสุด แผนฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือในการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการอัคคีภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้เหลือน้อยที่สุด

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดอัคคีภัย รวมถึงการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากร นิสิต และผู้ใช้สถานที่ในคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

๒. เพื่อกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและจัดการเหตุอัคคีภัยอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจให้กับบุคลากรและนิสิต เกี่ยวกับวิธีการป้องกันอัคคีภัย การเตรียมพร้อมรับมือ และวิธีปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย

๔. เพื่อเตรียมพร้อมในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ฉุกเฉินจากเหตุอัคคีภัย โดยการฝึกอบรมและซ้อมแผนอพยพอย่างสม่ำเสมอ

๕. เพื่อเป็นแนวทางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ให้สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในกรณีเกิดเหตุอัคคีภัย

๓. ผู้รับผิดชอบ

๑. งานอาคารสถานที่ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

๔. จุดสำคัญที่มีความเสี่ยงอาจเกิดอัคคีภัย

๑. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ (ชั้น ๓ จำนวน ๒ ห้อง) มีอุปกรณ์ไฟฟ้าจำนวนมากที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หากมีการใช้ผิดวิธีหรืออุปกรณ์ชำรุด

๒. ห้องประชุมขนาดใหญ่ (ชั้น ๔) มีการใช้งานระบบไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ และอุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งอาจเกิดความร้อนสะสมหากไม่ระบายอากาศเพียงพอ

๓. ห้องสำนักงาน (ชั้น ๒) มีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าหลายชนิด เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งมีโอกาสเกิดไฟฟ้าลัดวงจรหากไม่ได้รับการดูแลรักษาอย่างถูกต้อง

๔. ห้องเก็บเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ (ชั้น ๒) เป็นพื้นที่ที่เก็บเอกสารและวัสดุที่ติดไฟง่าย ซึ่งหากเกิดประกายไฟหรือการลัดวงจรของระบบไฟฟ้า จะทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้ง่าย

๕. โถงทางเดินและบันไดหนีไฟ (ชั้น ๑ - ๙) หากมีการวางสิ่งของขวางทางเดินหรือการจัดเก็บวัสดุไม่ถูกวิธี จะเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดอัคคีภัยและขัดขวางการอพยพเมื่อเกิดเหตุ ตู้ไฟฟ้าและหม้อแปลงไฟฟ้า จุดที่มีการรวมระบบไฟฟ้าสำคัญ อาจเสี่ยงต่อการเกิดความร้อนสะสม หรือการชำรุดของอุปกรณ์ไฟฟ้า ทำให้เกิดไฟฟ้าลัดวงจร

๕. มูลเหตุที่ทำให้เกิดเพลิงไหม้

- ๕.๑ การประมาทเดินเลื้อย
- ๕.๒ กระแสไฟฟ้าลัดวงจร
- ๕.๓ การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ที่ไม่มาตรฐาน

๖. หน่วยงานในการปฏิบัติการ

๑. งานอาคารสถานที่ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหน่วยแรกสุดในการบริหารจัดการปัญหาเฉพาะหน้า

๒. กองอาคารสถานที่และยานพาหนะ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหน่วยงานหลักภายในมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบดูแลด้านอาคาร สถานที่ และการควบคุมระบบไฟฟ้า รวมถึงการจัดการเรื่องความปลอดภัยในกรณีเกิดอัคคีภัย

๓. หน่วยรักษาความปลอดภัย มหาวิทยาลัยบูรพา หน่วยงานรักษาความปลอดภัยจะรับผิดชอบในการควบคุมสถานการณ์เบื้องต้น อพยพบุคลากรและนิสิตออกจากพื้นที่อันตราย รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก

๔. กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดชลบุรี เมื่อสถานการณ์ไม่สามารถควบคุมได้ โดยหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย จะมีการประสานงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อระดมกำลังสนับสนุนจากภายนอก

๕. สถานีดับเพลิงเทศบาลเมืองแสนสุข สถานีดับเพลิงในพื้นที่จะเป็นหน่วยงานที่เข้าร่วมปฏิบัติการในการดับเพลิงและควบคุมสถานการณ์เพลิงไหม้ภายในมหาวิทยาลัย

๖. โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา โรงพยาบาลในเครือมหาวิทยาลัยจะจัดทีมแพทย์และพยาบาลเพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ รวมถึงการรับตัวผู้บาดเจ็บจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ไปรักษาต่อ

๗. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดชลบุรี การไฟฟ้าฯ จะเข้ามาตัดกระแสไฟฟ้าในพื้นที่ที่เกิดเหตุเพลิงไหม้เพื่อป้องกันอุบัติเหตุเพิ่มเติมจากไฟฟ้าลัดวงจร

๘. การประชาสัมพันธ์ภูมิภาค สาขาบางแสน จะสนับสนุนน้ำในการดับเพลิง รวมถึงการประสานงานจัดหาน้ำให้เพียงพอต่อการควบคุมเพลิง

๙. หน่วยกู้ภัยและอาสาสมัครในพื้นที่ หน่วยกู้ภัยและอาสาสมัคร เช่น มูลนิธิสว่างบริบูรณ์ธรรมสถาน พัทธยา สมาคมพุทธธรรมสงเคราะห์ หรือ มูลนิธิธรรมรัศมีมีณรัตน์ อาจเข้ามาช่วยในกระบวนการอพยพและการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน

๗. กำลังสทบเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิง

- ๗.๑ สถานีดับเพลิงเทศบาลเมืองแสนสุข
 - รถดับเพลิงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

- เครื่องสูบน้ำแรงดันสูง
- ถังดับเพลิงสารเคมีแห้งและถังดับเพลิงชนิดโฟม
- อุปกรณ์ดับเพลิงเคลื่อนที่ เช่น สายดับเพลิง หัวฉีดน้ำดับเพลิง

๗.๒ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในพื้นที่ใกล้เคียง อาทิ เทศบาลเมืองแสนสุข, เทศบาลเมืองชลบุรี, เทศบาลนครแหลมฉบัง, เทศบาลตำบลเสม็ด เทศบาลตำบลเหมือง เป็นต้น

- รถดับเพลิงขนาดเล็กและรถน้ำสำหรับสนับสนุนการดับเพลิง
- ถังดับเพลิงแบบพกพาสำหรับการเข้าถึงพื้นที่แคบ
- อุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคล (PPE) สำหรับการป้องกันอัคคีภัย เช่น ชุดป้องกันไฟ หมวกนิรภัย หน้ากากป้องกันควัน

๗.๓ มูลนิธิกุ๊กภัยธรรมศาสตร์มีธีรัตน์ (บางแสน)

- รถพยาบาลฉุกเฉินพร้อมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและช่วยชีวิต
- รถกู้ภัยที่สามารถช่วยขนย้ายผู้ประสบภัยและอุปกรณ์ดับเพลิง
- อุปกรณ์ฉุกเฉินเช่น ถังออกซิเจน เครื่องช่วยหายใจ และเครื่องตัดกู้ภัย
- มีทีมอาสาสมัครที่ผ่านการฝึกอบรมในการกู้ภัยและช่วยดับเพลิง

๗.๔ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา สนับสนุนทีมแพทย์และพยาบาลที่พร้อมปฏิบัติการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ อุปกรณ์ทางการแพทย์เคลื่อนที่สำหรับช่วยชีวิตและปฐมพยาบาลเบื้องต้นรถพยาบาลสำหรับผู้บาดเจ็บที่จำเป็นต้องรักษาต่อในโรงพยาบาลการประปาส่วนภูมิภาค สาขาบางแสน

๘. การปฏิบัติหากเกิดเหตุเพลิงไหม้

๘.๑ การเตรียมความพร้อมก่อนเกิดเหตุ

๘.๑.๑ งานอาคารสถานที่ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันและดับเพลิง เช่น ถังดับเพลิง สัญญาณเตือนภัย และเส้นทางอพยพให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

๘.๑.๒ ฝึกอบรมบุคลากรและนิสิตเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเพลิงไหม้ เช่น วิธีการใช้ถังดับเพลิง การอพยพออกจากอาคาร และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

๘.๑.๓ จัดทำแผนและฝึกซ้อมการอพยพจากอาคารในกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ โดยควรมีการซ้อมอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การปฏิบัติขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

๘.๒.๑ เมื่อพบเห็นเหตุการณ์เพลิงไหม้ ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ต้องรีบแจ้งเหตุให้หน่วยรักษาความปลอดภัยหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบทราบทันที

๘.๒.๒ หากเป็นเพลิงไหม้ขนาดเล็ก สามารถใช้ถังดับเพลิงหรืออุปกรณ์ดับเพลิงที่มีอยู่ในพื้นที่ในการดับเพลิงเบื้องต้น

๘.๒.๓ เมื่อเพลิงลุกลามหรือไม่สามารถควบคุมได้ ต้องรีบกดสัญญาณเตือนภัยและอพยพออกจากอาคารตามเส้นทางที่กำหนด โดยไม่ใช้ลิฟต์และปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ควบคุมเหตุการณ์

๘.๒.๔ ให้บุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น หน่วยดับเพลิงต้องดำเนินการตามแผนเพื่อควบคุมเพลิง หน่วยรักษาความปลอดภัยต้องอำนวยความสะดวกในการอพยพ

๘.๓ การจัดการหลังเกิดเหตุเพลิงไหม้หลังจากเพลิงสงบ

๘.๓.๑ การตรวจสอบความเสียหายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานอาคารสถานที่ หน่วยดับเพลิง และผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัย

๘.๓.๒ ทำการประเมินความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และอาคาร เพื่อหามาตรการฟื้นฟูและ
ชดเชยตามความเหมาะสม

๘.๓.๔ ทบทวนแผนปฏิบัติการและปรับปรุงแนวทางในการป้องกันและระงับเหตุอัคคีภัยให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการซ่อมอพยพหลังจากเหตุการณ์

๘.๔ การประสานงานและการช่วยเหลือ

๘.๔.๑ ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น หน่วยดับเพลิงท้องถิ่น การไฟฟ้า และ
การประปา เพื่อขอความช่วยเหลือในการควบคุมเพลิงและจัดการพื้นที่

๘.๔.๒ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสำคัญแก่บุคลากรและนิสิต เพื่อแจ้งให้ทราบถึงสถานการณ์ที่
เกิดขึ้น การอพยพ และมาตรการในการจัดการหลังเหตุเพลิงไหม้

๘.๕ การเยียวยาและฟื้นฟูหลังเหตุเพลิงไหม้

๘.๕.๑ การช่วยเหลือด้านการเงิน มหาวิทยาลัยจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือ
บุคลากรและนิสิตที่ได้รับ ความเสียหายจากเพลิงไหม้ เช่น การชดเชยค่าเสียหายต่อทรัพย์สินส่วนตัว
การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูชีวิตประจำวัน ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยบูรพาที่เกี่ยวข้อง อาทิ กองทุน
อุปถัมภ์ของนิสิต

๘.๕.๒ การช่วยเหลือด้านสุขภาพ บุคลากรหรือนิสิตที่ได้รับบาดเจ็บจะได้รับการรักษาอย่าง
ทันท่วงทีและไม่มีค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งมีการติดตามอาการในระยะยาวหากมีผลกระทบทางสุขภาพจากเพลิงไหม้
จากประกันอุบัติเหตุและประกันสุขภาพของบุคลากรและนิสิต โดยโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา

๘.๕.๓ การสนับสนุนทางจิตวิทยา จัดหานักจิตวิทยาหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาและ
บำบัดอาการเครียดหรือบาดแผลทางจิตใจที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ประสบเหตุ จากประกันอุบัติเหตุและประกัน
สุขภาพของบุคลากรและนิสิต โดยโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา

๘.๕.๔ การฟื้นฟูและซ่อมแซมอาคาร งานอาคารสถานที่ สำนักงานคนบตี คณะรัฐศาสตร์และ
นิติศาสตร์ จะดำเนินการฟื้นฟูหรือซ่อมแซมอาคารที่ได้รับความเสียหาย พร้อมทั้งตรวจสอบความปลอดภัย
ก่อนอนุญาตให้ใช้พื้นที่อีกครั้ง ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยบูรพาที่เกี่ยวข้อง

๙. การตั้งหน่วยปฏิบัติการกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

๙.๑ การจัดตั้งหน่วยอำนวยการ

- หัวหน้าหน่วยอำนวยการ (คณบดี หรือ รองคณบดีที่ได้รับมอบหมาย)

บทบาท: รับผิดชอบการสั่งการและควบคุมสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ทำหน้าที่
ประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอก เช่น หน่วยดับเพลิง การไฟฟ้า การประปา และหน่วยกู้ภัย

การเตรียมการล่วงหน้า: มีการฝึกซ้อมการอพยพบุคลากรและนิสิตอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการ
อบรมเรื่องการใช้เครื่องมือดับเพลิง การตรวจสอบระบบป้องกันอัคคีภัย และเส้นทางการอพยพที่ปลอดภัย

๙.๒ หน่วยสื่อสารและประชาสัมพันธ์

- หัวหน้าหน่วยสื่อสารและประชาสัมพันธ์ (รองคณบดีกำกับงานสื่อสารองค์กร)

บทบาท รับผิดชอบในการแจ้งข่าวสารและสื่อสารกับบุคลากร นิสิต และผู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิด
เหตุเพลิงไหม้ รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก

การเตรียมการล่วงหน้า จัดหาอุปกรณ์การสื่อสาร เช่น วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ หรือระบบสัญญาณเตือนภัย พร้อมทั้งจัดทำแผนการแจ้งเหตุที่ชัดเจนและเป็นระบบ

๙.๓ หน่วยรักษาความปลอดภัยและอพยพ

- หัวหน้าหน่วย (รองคณบดีกำกับงานบริหาร)

บทบาท ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการอพยพผู้คนออกจากอาคารอย่างรวดเร็วและปลอดภัย ควบคุมการเข้าออกของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง และป้องกันการขโมยทรัพย์สินในระหว่างเกิดเหตุ

การเตรียมการล่วงหน้า มีการซักซ้อมอพยพเป็นประจำ และตรวจสอบเส้นทางอพยพให้ปลอดภัยกีดขวาง พร้อมทั้งมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น ไฟฉาย หน้ากากกันควัน และเครื่องมือช่วยเหลือฉุกเฉิน

๙.๔ หน่วยดับเพลิงและตัดต้นเพลิง

- หัวหน้าหน่วย (เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่)

บทบาท ดำเนินการดับเพลิงเบื้องต้นโดยใช้เครื่องมือที่มีอยู่ เช่น ถังดับเพลิง และพยายามตัดต้นเพลิงเพื่อป้องกันการลุกลาม หากเพลิงไหม้ลุกลามเกินควบคุม ให้ประสานงานกับหน่วยดับเพลิงภายนอกทันที

การเตรียมการล่วงหน้า ตรวจสอบสภาพและตำแหน่งของถังดับเพลิงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และจัดการฝึกอบรมการใช้ถังดับเพลิงให้กับบุคลากรและนิสิต

๙.๕ หน่วยปฐมพยาบาลและช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ

- หัวหน้าหน่วย (เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนิสิต สโมสรนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์)

บทบาท ทำหน้าที่ให้การปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บในระหว่างเกิดเหตุเพลิงไหม้ เช่น การรักษาแผลไฟไหม้ การช่วยเหลือผู้ที่สำลักควัน และการเตรียมการส่งต่อผู้บาดเจ็บไปยังโรงพยาบาล

การเตรียมการล่วงหน้า จัดหาอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น ผ้าพันแผล ยาสามัญประจำบ้าน เครื่องช่วยหายใจแบบเคลื่อนที่ และจัดเตรียมจุดปฐมพยาบาลชั่วคราว

๙.๖ หน่วยอำนวยความสะดวกจราจร

- หัวหน้าหน่วย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือฝ่ายอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัย

บทบาท ปิดกั้นการจราจรภายในพื้นที่ใกล้จุดเกิดเหตุเพลิงไหม้ เพื่อให้หน่วยดับเพลิงและหน่วยกู้ภัยเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว ป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการจราจรติดขัด

การเตรียมการล่วงหน้า มีการกำหนดจุดที่จะปิดกั้นเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และจัดทำแผนเส้นทางหลีกเลี่ยงสำหรับการจราจรในกรณีเกิดเหตุ

๙.๗ หน่วยขนย้ายและรักษาทรัพย์สิน

- หัวหน้าหน่วย (เจ้าหน้าที่งานพัสดุ)

บทบาท ทำหน้าที่ขนย้ายทรัพย์สินที่สำคัญ เช่น เอกสารสำคัญ อุปกรณ์ไฟฟ้า หรือวัสดุไวไฟ ออกจากพื้นที่เกิดเหตุ รวมถึงป้องกันการสูญหายหรือเสียหายของทรัพย์สินในขณะที่เกิดเหตุเพลิงไหม้

การเตรียมการล่วงหน้า มีการกำหนดสถานที่จัดเก็บทรัพย์สินสำคัญที่ปลอดภัย และกำหนดแนวทางในการขนย้ายที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑๐. การปกครองและการบังคับบัญชา

ผู้อำนวยการ (กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้)	คณบดี
หน่วยสื่อสารและประชาสัมพันธ์	รองคณบดี (สื่อสารองค์กร)
หน่วยรักษาความปลอดภัยและอพยพ	รองคณบดี (บริหาร)
หน่วยดับเพลิงและตัดต้นเพลิง	(เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่)
หน่วยปฐมพยาบาลและช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนิสิต สโมสรนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
หน่วยอำนวยความสะดวกจราจร	(เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือฝ่าย อาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัย)
หน่วยขนย้ายและรักษาทรัพย์สิน	เจ้าหน้าที่งานพัสดุ

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงการปกครองและการบังคับบัญชาเมื่อเกิดเหตุไฟไหม้

๑๑. การติดต่อสื่อสาร

- วิทยุสื่อสาร (หน่วยรักษาความปลอดภัยในพื้นที่)
- โทรศัพท์
- สื่อออนไลน์ (ไลน์ เฟซบุ๊ก)

๑๒. รายละเอียดของประเภทถังดับเพลิง

ประเภทของเพลิงไหม้

ถังดับเพลิงแบ่งตามการใช้งาน และสาเหตุหลักของการเกิดเพลิงไหม้ที่มีองค์ประกอบ ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ ความร้อน อากาศ และเชื้อเพลิง ซึ่งเชื้อเพลิงเป็นตัวแปรสำคัญที่กำหนดประเภทเพลิงแต่ละประเภท โดยสามารถแบ่งประเภทเพลิงออกเป็นทั้งหมด ๕ ประเภท นั่นคือเพลิง class A, class B, class C, class D และ class K เพลิงแต่ละชนิดมีรายละเอียดดังนี้

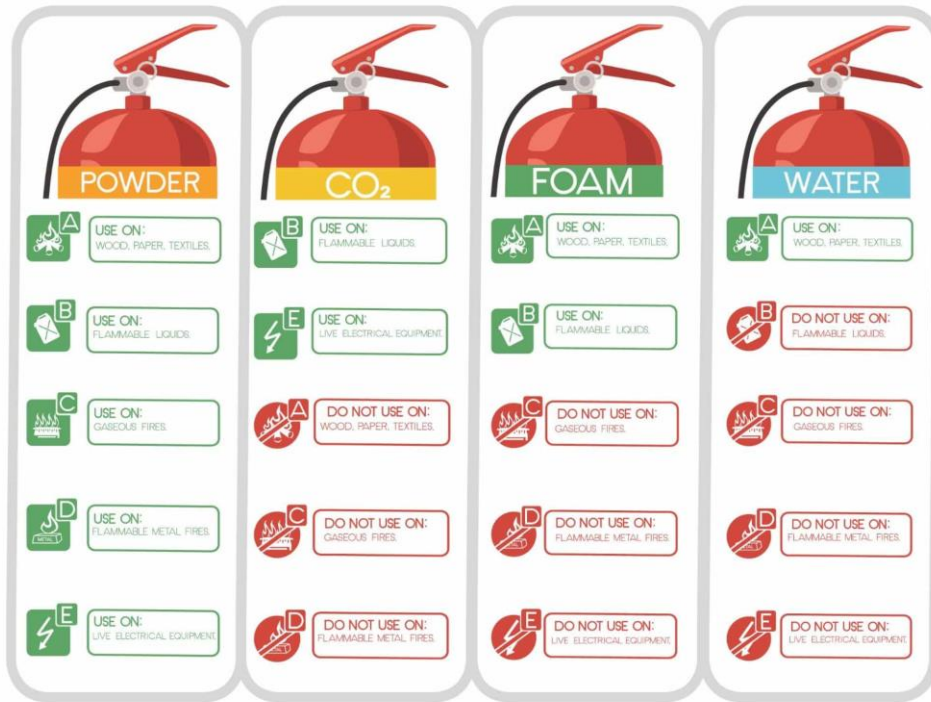
๑. เพลิงไหม้ประเภท A (Ordinary Combustibles) เพลิงไหม้ class A มีสาเหตุมาจากเชื้อเพลิงธรรมดาที่ติดไฟง่าย หรือของแข็ง ที่สามารถพบได้ทั่วไปตามอาคาร ที่พักอาศัย ห้างสรรพสินค้า เช่น ไม้ ผ้า ขยะ พลาสติก กระดาษ เป็นต้น ซึ่งเพลิงประเภท A สามารถดับได้ด้วยน้ำเปล่า

๒. เพลิงไหม้ประเภท B (Flammable Liquids) เพลิงไหม้ class B มีสาเหตุมาจากเชื้อเพลิงที่เป็นของเหลวที่สามารถติดไฟ และก๊าซที่สามารถติดไฟได้ โดยของเหลวที่สามารถติดไฟมักมีส่วนประกอบหลักเป็นน้ำมันดิบ น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด ที่สามารถพบได้ตามปั้มน้ำมัน หรือโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น และโรงงานที่ผลิตสีบางชนิด โดยเพลิงประเภท B สามารถดับได้ด้วยการตัดออกซิเจนในอากาศ

๓. เพลิงไหม้ประเภท C (Electrical Equipment) เพลิงไหม้ class C มีสาเหตุมาจากอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้าไหลเวียนอยู่ เนื่องจากกระแสไฟฟ้าที่ไหลเวียนอยู่ตลอดเวลาทำให้เกิดความร้อนสูง หากอุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุดอาจจะทำให้เกิดไฟฟ้าจลตวงจรและเกิดเพลิงไหม้ได้ โดยเพลิงไหม้ประเภท C จำเป็นต้องตัดระบบไฟฟ้าก่อนทำการดับเพลิงทุกครั้ง

๔. เพลิงไหม้ประเภท D (Combustible Metals) เพลิงไหม้ class D มีสาเหตุมาจากโลหะที่สามารถติดไฟได้ ที่สามารถพบได้ตามห้องปฏิบัติการ ห้องทดลอง และโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานโลหะ เช่น Titanium, Aluminium, Potassium และ Magnesium เป็นต้น โดยเพลิงประเภท D ไม่สามารถดับเพลิงได้ด้วยน้ำเปล่า

๕. เพลิงไหม้ประเภท K (Combustible Cooking) เพลิงไหม้ประเภทนี้มีสาเหตุมาจากน้ำมันที่ใช้ในครัว ไขมันสัตว์ ของเหลวที่ใช้ประกอบอาหาร สามารถพบได้ตามห้องครัว ร้านอาหาร หรือห้องอาหารตามโรงแรม เป็นต้น

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงประเภทของถังดับเพลิง

คณะกรรมการและนิตินิติศาสตร์ ติดตั้งถังดับเพลิง ๒ ชนิด

๑. ถังดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂)

ถังดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือ Carbon Dioxide Extinguishers ข้างในถังจะบรรจุก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เมื่อฉีดออกมาจะมีลักษณะเป็นไอเย็นจัด คล้ายกับน้ำแข็งแห้ง ช่วยลดความร้อนของเพลิงไหม้ได้ เครื่องดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ส่วนใหญ่ตัวถังจะมีสีแดง และบริเวณปากหัวฉีดจะกว้างมากกว่าถังดับเพลิงชนิดอื่น ประเภทไฟที่ใช้ดับไฟ Class B: ของเหลวไวไฟ เช่น น้ำมัน แก๊ส Class C: อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน ติดอยู่บริเวณทุกชั้นของอาคาร คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

๒. ถังดับเพลิงชนิดสารสะอาด (Clean Agent Fire Extinguisher) บรรจุสารสะอาดที่สามารถระเหยได้ เช่น HFC-๒๓๖fa หรือ Halon ซึ่งดับไฟโดยการตัดออกซิเจนและลดความร้อน Class A, B, C: วัสดุเชื้อเพลิงทั่วไป ของเหลวไวไฟ และอุปกรณ์ไฟฟ้า จะติดอยู่บริเวณชั้น ๓ ของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงถังดับเพลิงของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

๑๓. วิธีการใช้ถังดับเพลิง

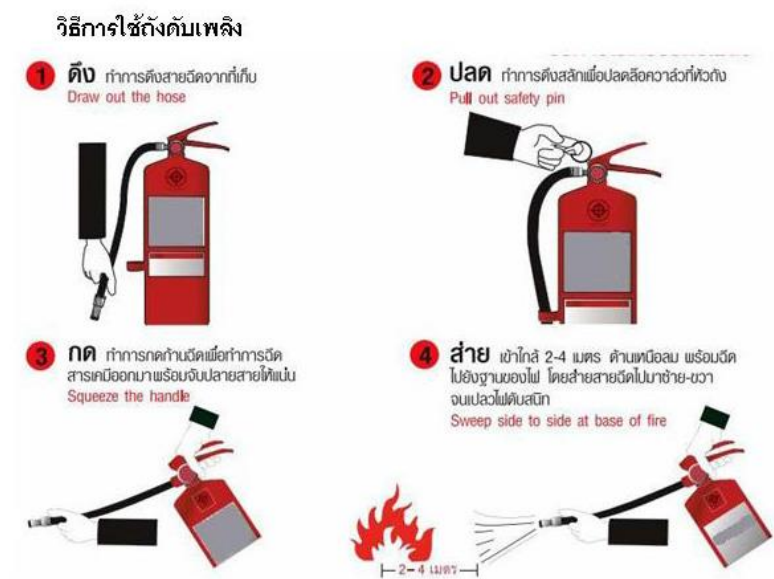
โดยทั่วไปสามารถใช้ได้กับถังดับเพลิงทุกประเภทตามขั้นตอนที่เรียกว่า "PASS" ซึ่งย่อมาจาก Pull, Aim, Squeeze, และ Sweep โดยมีรายละเอียดดังนี้:

๑. P: Pull (ดึงสลัก) ดึงสลักนิรภัยที่อยู่บริเวณด้านบนของถังดับเพลิงออก สลักนี้ถูกออกแบบมาเพื่อป้องกันการใช้งานโดยไม่ตั้งใจ

๒. A: Aim (เล็งหัวฉีด) จับหัวฉีดหรือท่อฉีด แล้วเล็งไปที่ฐานของเปลวไฟ (ไม่ใช่เล็งที่เปลวไฟด้านบน) เพื่อให้สารดับเพลิงไปตัดต้นเพลิงอย่างมีประสิทธิภาพ

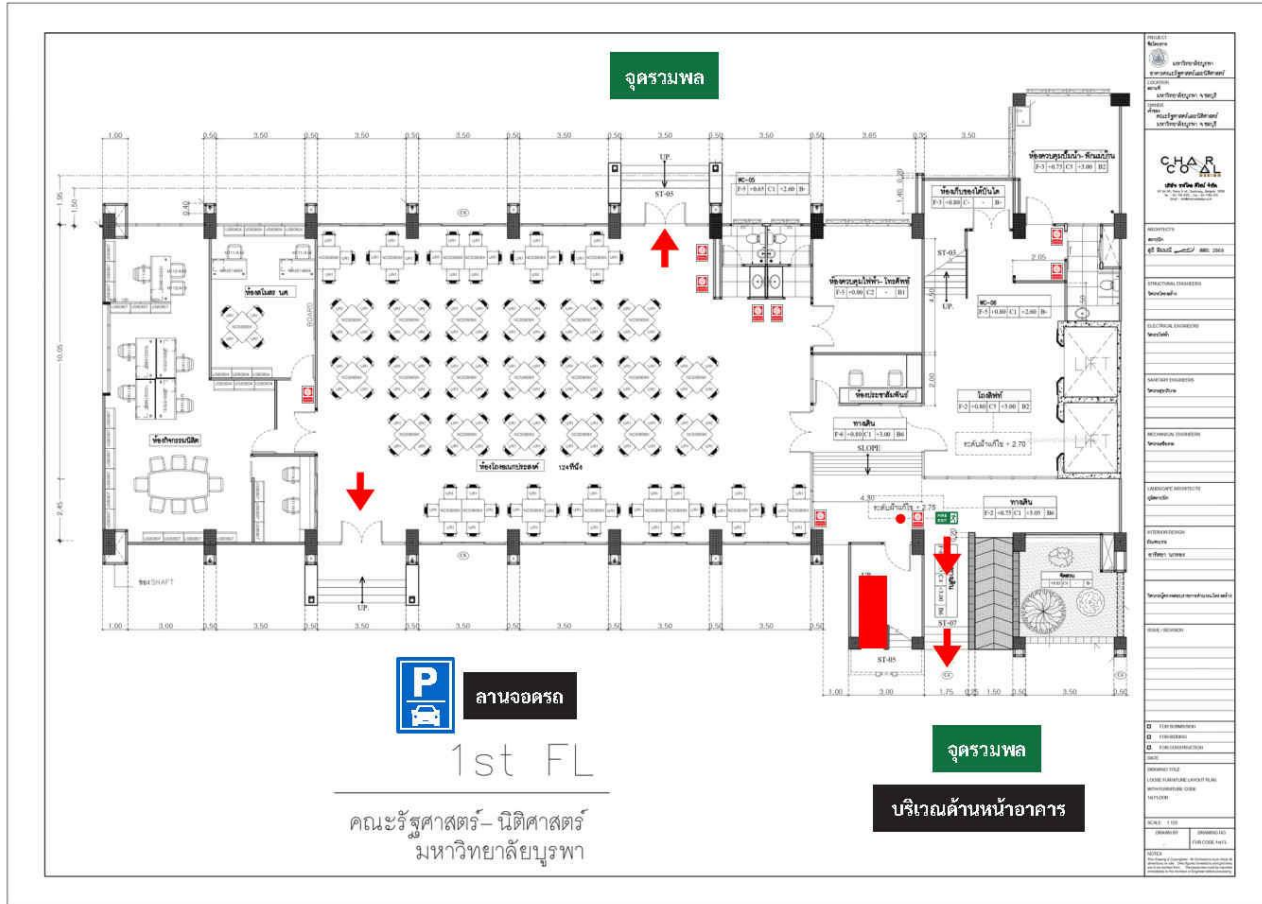
๓. S: Squeeze (บีบคันโยก) บีบคันโยกเพื่อปล่อยสารดับเพลิงออกมา โดยบีบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สารดับเพลิงไหลออกจากถัง อย่าปล่อยมือจากคันโยกจนกว่าเปลวไฟจะเริ่มดับลงหรือจนกว่าสารดับเพลิงจะหมด

๔. S: Sweep (กวาดหัวฉีด) กวาดหัวฉีดไปทางซ้ายและขวาอย่างช้า ๆ ครอบคลุมพื้นที่ของไฟจนกระทั่งไฟดับสนิท โดยเน้นที่ฐานของไฟเพื่อให้สารดับเพลิงคลุมเปลวไฟอย่างทั่วถึง

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงวิธีการใช้ถังดับเพลิง

๑๔. เส้นทางหนีไฟ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

ทางหนีไฟ

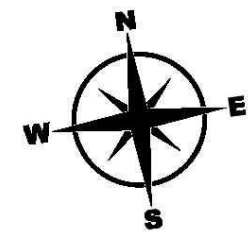
เส้นทางหนีไฟ

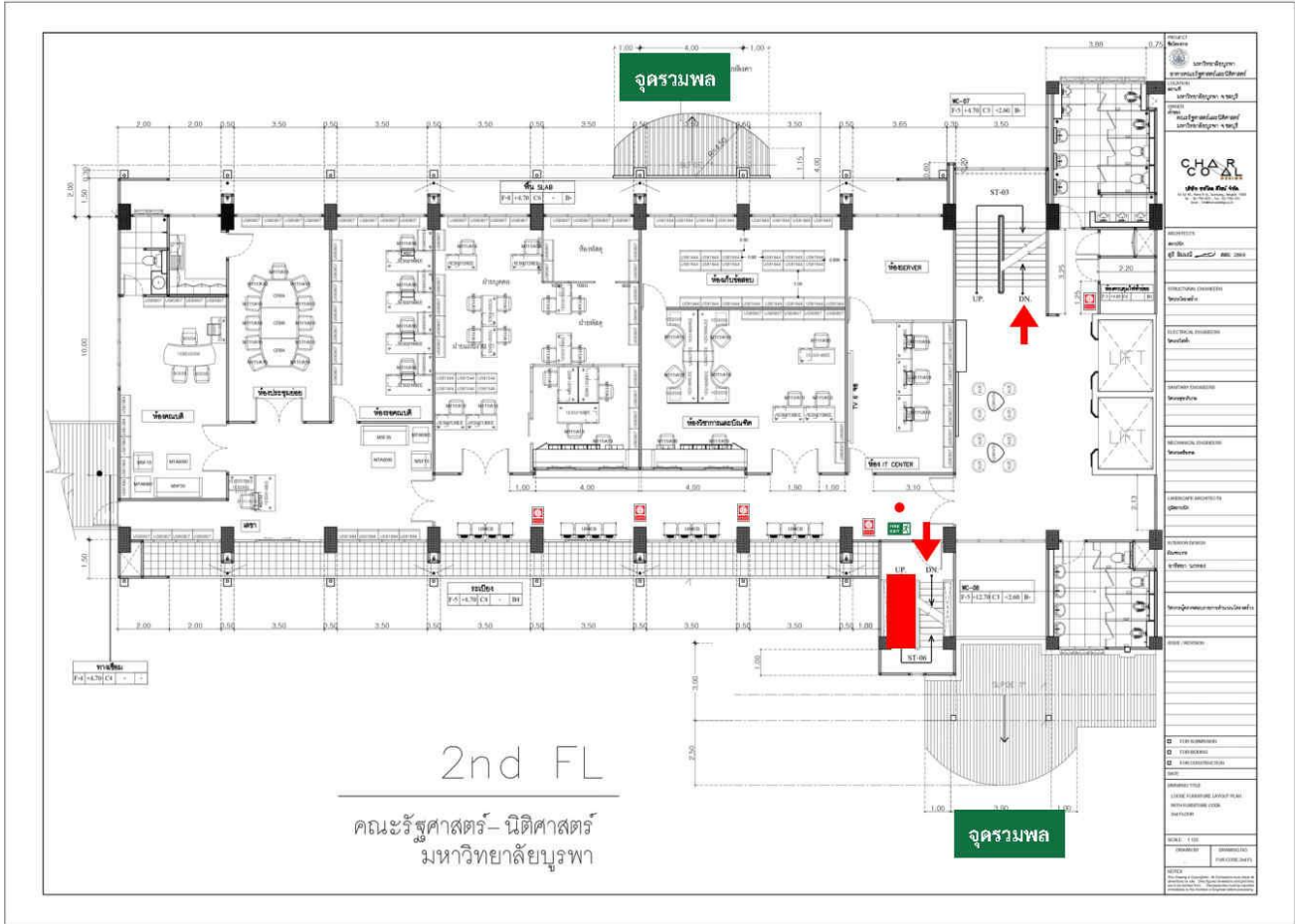

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

จุดอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

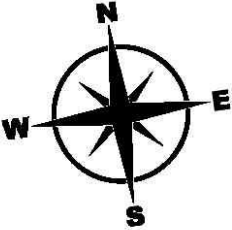
เส้นทางหนีไฟ

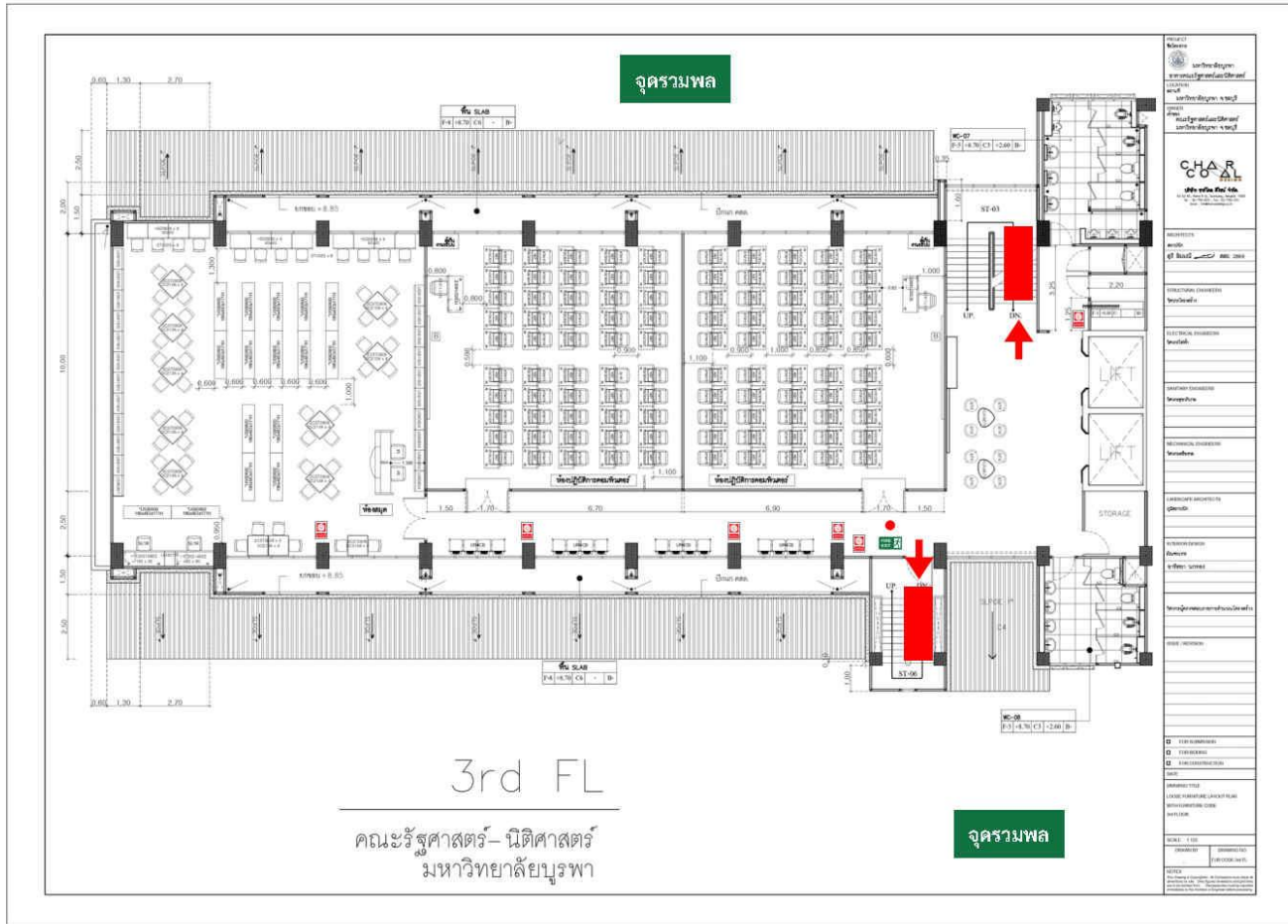

สายดับเพลิง,
ถึงดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

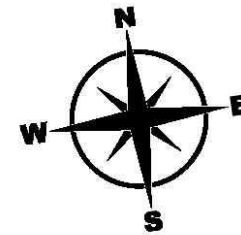
เส้นทางหนีไฟ

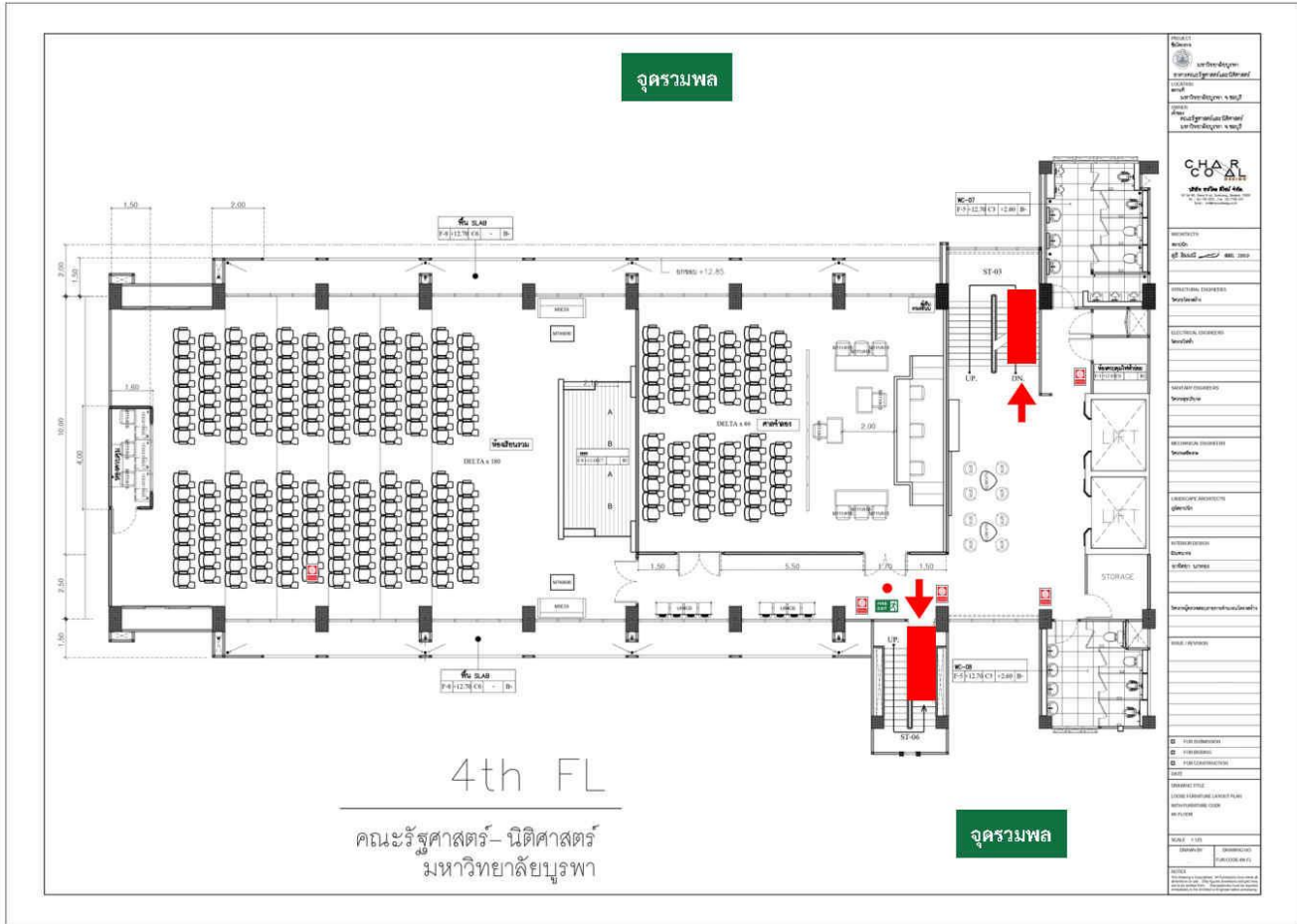

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

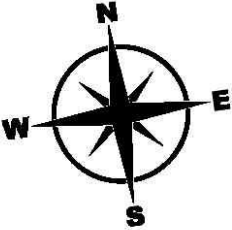
เส้นทางหนีไฟ

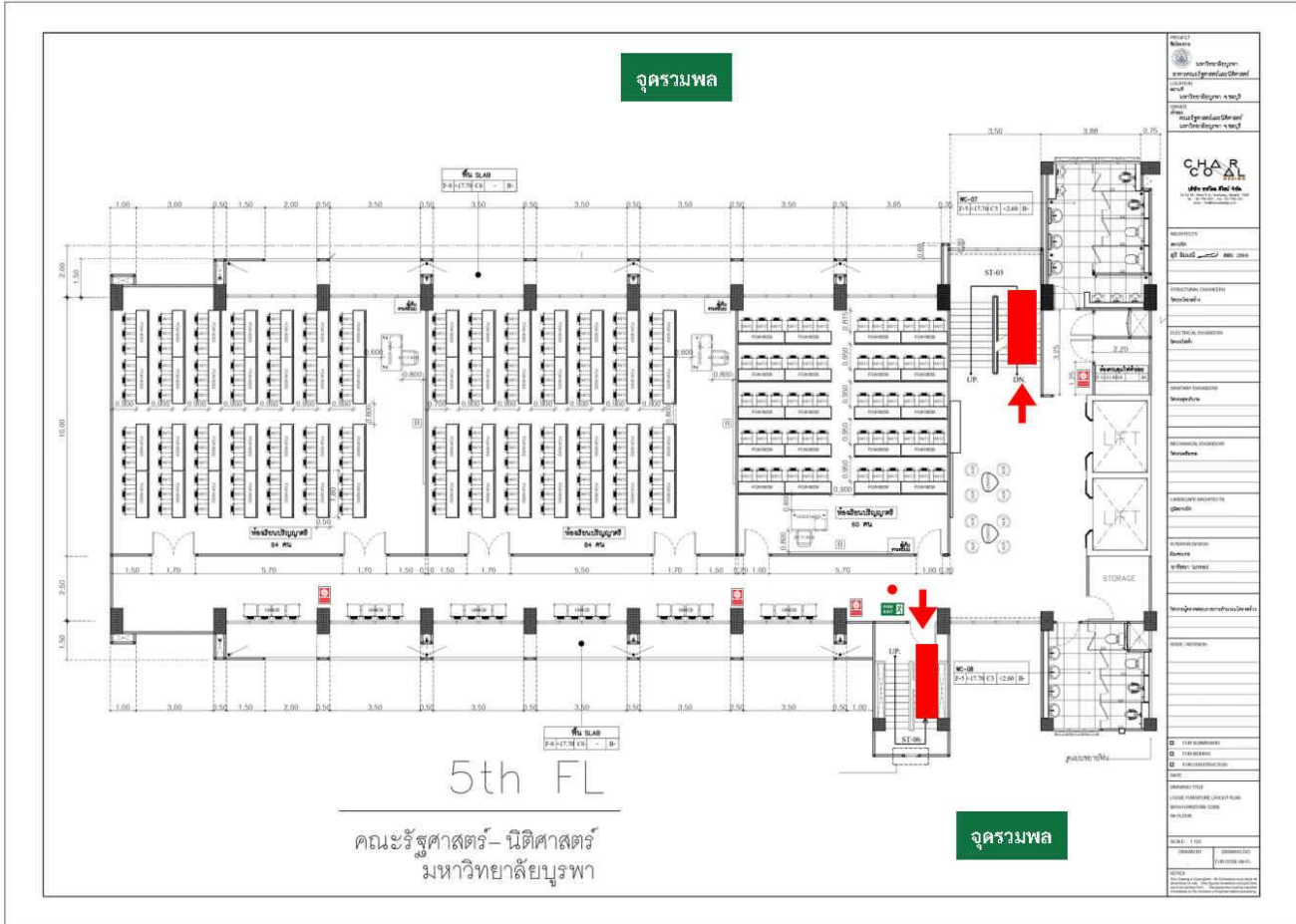

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

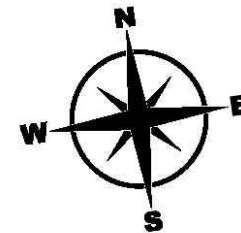
เส้นทางหนีไฟ

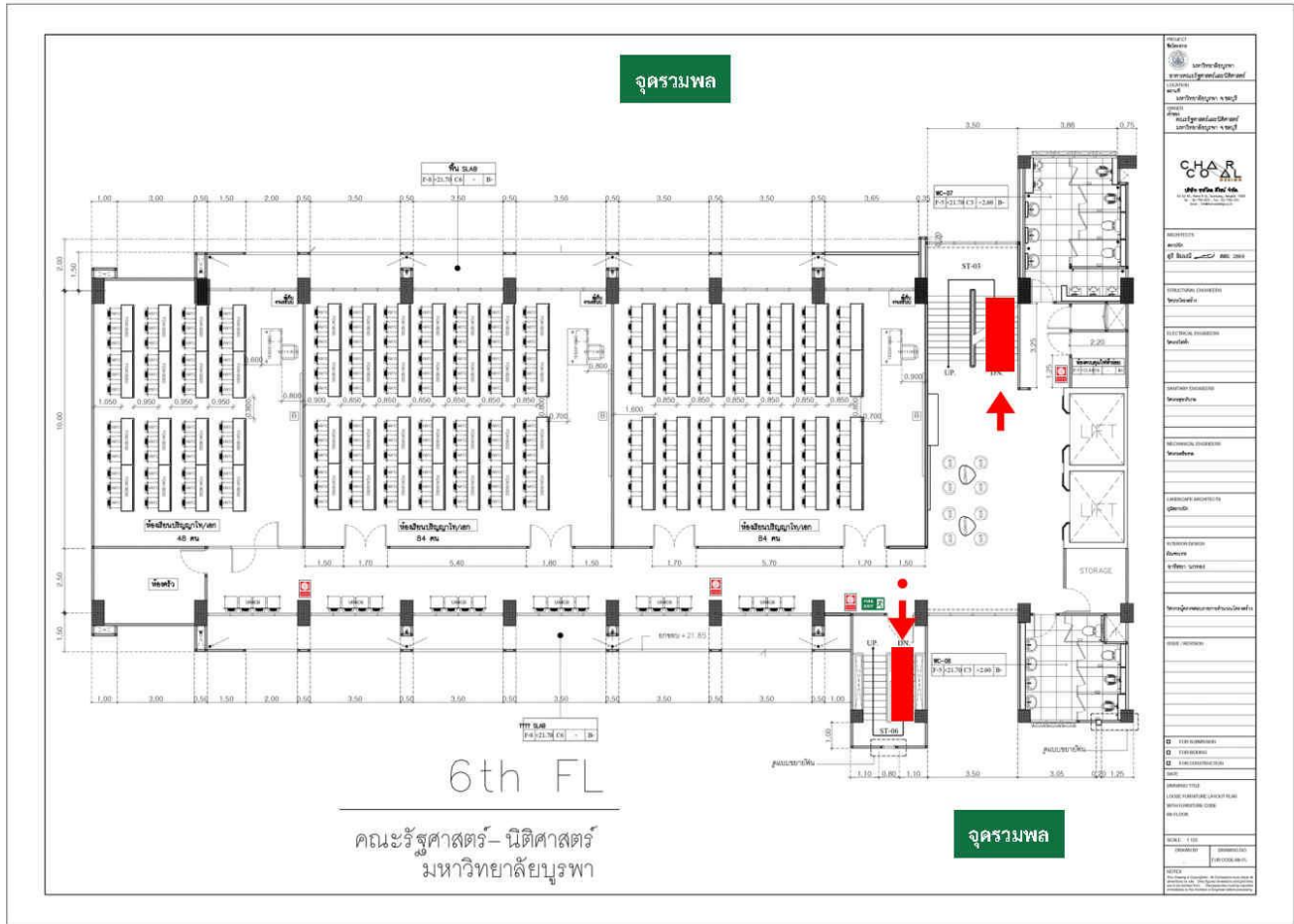

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

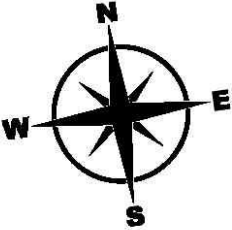
เส้นทางหนีไฟ

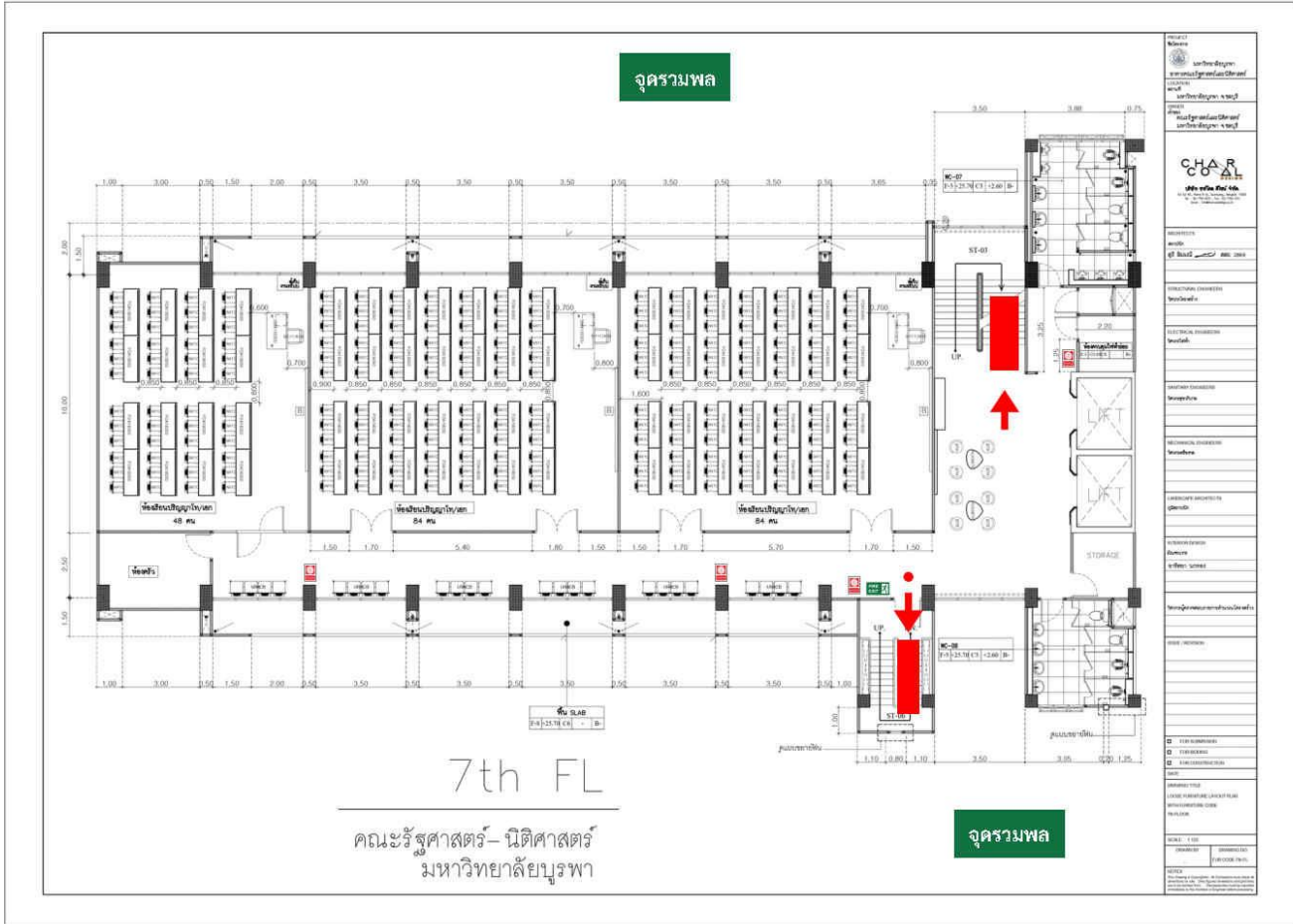

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

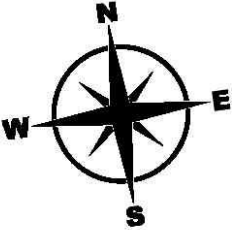
เส้นทางหนีไฟ

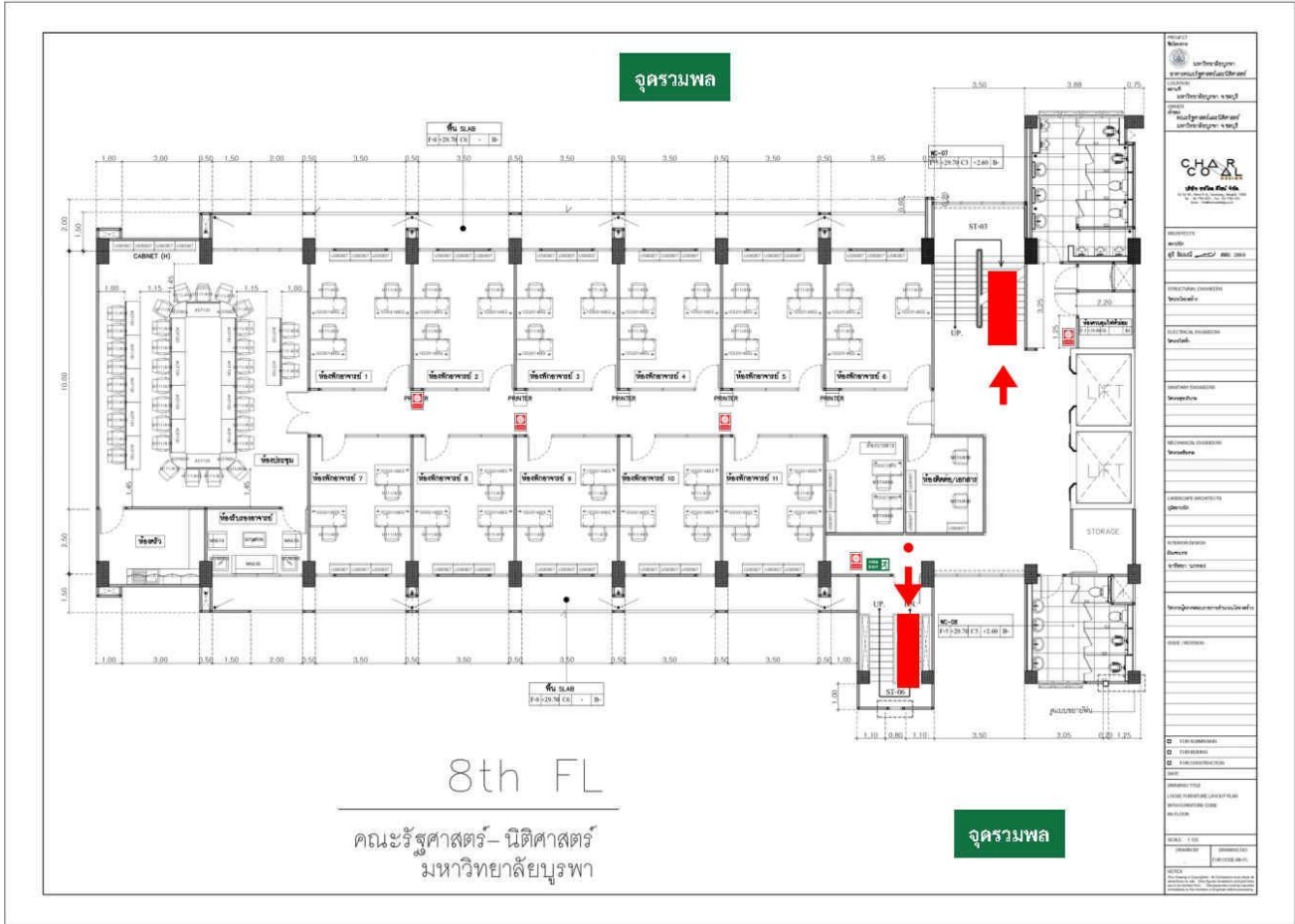

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

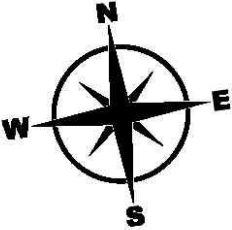
เส้นทางหนีไฟ

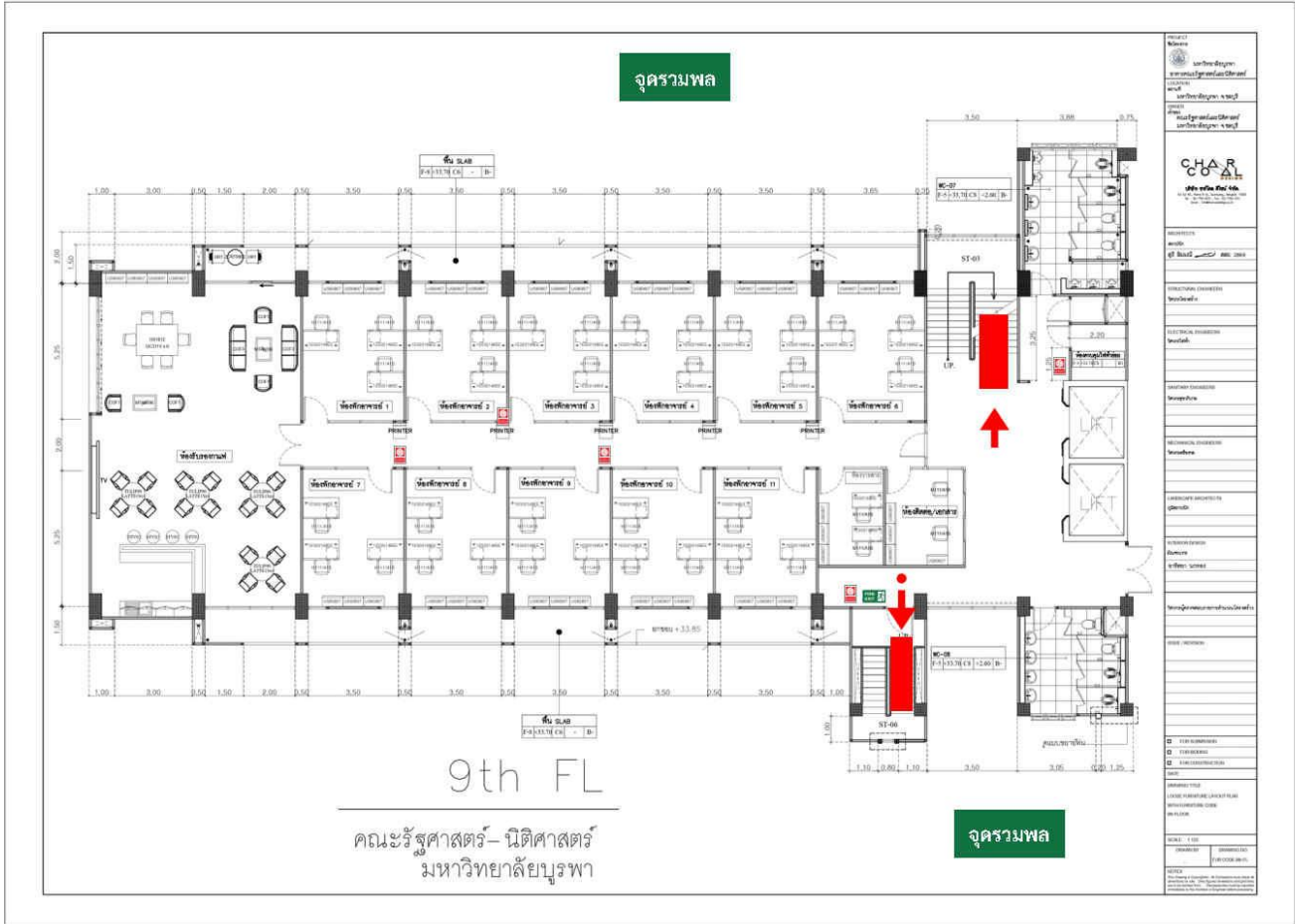

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

ทางหนีไฟ

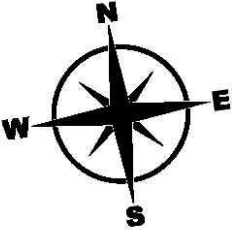
เส้นทางหนีไฟ

สายดับเพลิง,
ถังดับเพลิง

คุณอยู่ที่นี้

แนวทางปฏิบัติในกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้

1

1. ตั้งสติ ไม่ตื่นตระหนก และประเมินสถานการณ์ในเบื้องต้น

2

2. หากพบว่ามีประกายไฟหรือเกิดควันที่ทำให้แน่ใจว่าเกิดไฟไหม้ขนาดใหญ่

3

✔ โทรศัพทฯแจ้งเหตุ 199
โทรศัพทฯแจ้งเหตุ 199 ในกรณีที่เกิดเหตุ "ไฟไหม้"
ระดับรุนแรง และมีพื้นที่กว้าง
ไม่ว่าจะเป็นไฟไหม้ในบ้านเรือน ในชุมชน หรือในสำนักงาน
เตรียมอพยพออกจากพื้นที่เกิดเพลิงไหม้ทันที

3. โทรศัพทฯแจ้งเหตุ 199 ในกรณีที่เกิดเหตุ "ไฟไหม้" ระดับรุนแรง

4

✔ หมอบคลานต่ำ
ให้หมอบคลานต่ำหรือย่อตัวใกล้กับระดับพื้นมากที่สุด
เนื่องจากอากาศบริสุทธิ์หรืออยู่นิวระดับพื้นไม่เกิน 1 ฟุต
เพื่ออพยพไปสู่ประตูทางออกฉุกเฉินที่ใกล้ที่สุด

4. ให้หมอบคลานต่ำหรือย่อตัวใกล้กับระดับพื้นมากที่สุด

5

✔ กลิ้งตัวกับพื้น
 หากไฟไหม้เสื้อผ้าให้กลิ้งตัวกับพื้น กรณีไฟลุกลามติดเสื้อผ้าให้รีบถอดเสื้อผ้าแล้วใช้วิธีนอนราบกับพื้นและกลิ้งตัวไปมาให้ไฟดับ อย่าวิ่งอย่างเด็ดขาด เพราะไฟจะลุกลามเร็วขึ้น

5. หากไฟไหม้เสื้อผ้าให้กลิ้งตัวกับพื้น กรณีไฟลุกลามติดเสื้อผ้า

6

ห้ามเปิดประตูทันที หากเกิดเหตุไฟไหม้ข้างนอกและติดอยู่ในห้อง

เมื่อเกิดเหตุไฟไหม้ในอาคาร

 <p>กดสัญญาณเตือนภัย</p>	 <p>โทรแจ้งเหตุเพลิงไหม้</p>	 <p>อพยพตามเส้นทางหนีไฟ</p>	 <p>ไม่ควรขึ้นดาดฟ้าหรือขึ้นที่สูงกว่า</p>
 <p>ห้ามใช้ลิฟท์</p>	 <p>หมองดลาน้ำ</p>	 <p>ใช้ผ้าชุบน้ำปิดปาก-จมูก</p>	 <p>ห้ามกระโดดออกจากหน้าต่าง</p>

กรณีไม่สามารถออกจากอาคารได้

ไม่ควรหนีไปอยู่บริเวณที่เป็นจุดอับของอาคาร เช่น ห้องน้ำ ห้องใต้ดิน

 <p>ให้สัญญาณขอความช่วยเหลือ หรือแสดงสัญลักษณ์</p>	 <p>ปิดประตูไม่ให้ควันเข้ามา</p>	 <p>กรณีไฟลุกลามติดเสื้อผ้าให้นอนราบกับพื้นและกลิ้งตัวไปมา</p>
---	---	--

ปฏิบัติตามแผนอพยพหนีไฟ

 <p>ไปที่จุดรวมพล</p>	 <p>ตรวจสอบผู้สูญหาย</p>	 <p>ออกห่างจากอาคารที่ไฟไหม้ อย่างน้อย 30 เมตร</p>	 <p>ห้ามกลับเข้าไปในอาคารที่ไฟไหม้</p>
--	---	--	---

อาคารสูงจำเป็นต้องสร้างพื้นที่หลบภัยให้ผู้พิการสามารถเข้าไปหลบระหว่างรอเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยเหลือ

หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

๑. หน่วยตัดต้นเพลิง (นายรักพงษ์ แสงสว่าง)	โทร ๐๘๔-๒๙๘-๙๓๖๔
๒. สำนักงานคณบดี คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	โทร ๐-๓๘๑๐-๒๓๖๙ ต่อ ๑๓๒
๓. รักษาการหัวหน้าสำนักงานคณบดี	โทร ๐๘๓-๖๒๖-๖๑๖๑
๔. หน่วยรักษาความปลอดภัย มหาวิทยาลัยบูรพา	โทร ๐๓๘-๑๐๒๒๒๒ ต่อ ๑๑๑๑
๕. สถานีตำรวจภูธรแสนสุข	โทร ๐๙๒ ๔๒๗ ๗๑๒๓
๖. งานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองแสนสุข	โทร ๐๓๘ ๓๘๑ ๐๖๑
๗. งานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองบ้านสวน	โทร ๐๓๘ ๓๙๗ ๒๒๐
๘. หน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดชลบุรี	๐๓๘-๒๗๔๓๐๗ หรือ ๑๙๙
๙. โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา	โทร ๐๓๘ ๓๙๔ ๘๕๓
๑๐. โรงพยาบาลเอกชน ๒	โทร ๐๓๘ ๙๓๙ ๘๘
๑๑. มูลนิธิธรรมรัศมีมณีรัตน์	โทร ๐๓๘ ๓๙๘ ๓๙๙
๑๒. มูลนิธิสว่างประทีปศรีราชา	โทร ๐๓๘ ๓๑๐ ๓๑๙
๑๓. เทศบาลเมืองแสนสุข	โทร ๐๓๘ ๑๙๓ ๕๐๐
๑๔. เทศบาลตำบลบางพระ	โทร ๐๓๓ ๐๔๖ ๑๑๑
๑๕. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาบางแสน	โทร ๐๓๘-๓๘๑๓๑๘ หรือ ๑๑๒๙
๑๖. การประปาส่วนภูมิภาค สาขาบางแสน	โทร ๐๓๘-๓๘๑๑๒๖ หรือ ๑๖๖๒

ช่องทางสารสนเทศอื่น

๑. <https://www.facebook.com/Polsci.LawBuu> (Facebook)
๒. <https://www.polsci-law.buu.ac.th/polscilaw/> (Website)

ช่องความถี่วิทยุใช้งานสำหรับเครื่องวิทยุคมนาคมสำหรับประชาชนย่านความถี่วิทยุ 245 MHz

คลื่นความถี่	การใช้งาน
245.0000	ช่องเรียกขานและแจ้งเหตุฉุกเฉิน
245.0125	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.0250	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.0350	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.0500	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.0625	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.0750	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.0875	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.1000	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.1125	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.1250	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง
245.1375	การติดต่อสื่อสารประเภทเสียง

ภาคผนวก

โครงการการฝึกอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเชิงปฏิบัติการสู่การเตรียมรับมือใน
สถานการณ์ฉุกเฉินและอัคคีภัย

